

T.E.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih 29 Ekim 2025
Sayı 1405

10/3281

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tarım Kredi Kooperatifleri ve iştiraklerinde yaşanan çay, zeytin, et ve sarımsak alım-satım süreçlerinde meydana gelen kamu zararlarının, usulsüzlüklerin, yolsuzluk iddialarının ve üretici-tüketici aleyhine işleyen uygulamaların araştırılarak gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci maddesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 09.10.2025

Av. Mahmut TANAL
Sanlıurfa Milletvekili

Gülcan Kılıç

Mersin Mv.

Gülcan Kılıç

Aliye Timsi Elçer

Samsat

Ayca Taşkent

Sakarya

Deniz Yavuz Yılmaz

Zonguldak Mv.

K. Durmaz

Kadim Durmaz
Tokat Mv.

Ednan Arslan

Ayşe Bakoğlu

Dartın Mv.

Ayşe Bakoğlu

A. Aliye Çizer

Antalya Mv.

Aliye Çizer

12247 AKBUĞUT

Burdur Mv.

Yunus Emre

Yunus Emre
İstanbul Mv.

Nurhayat Altın Kaymakçı

Bursa Mv.

Tatlı Özcan

Düzce Mv.

Tatlı Özcan

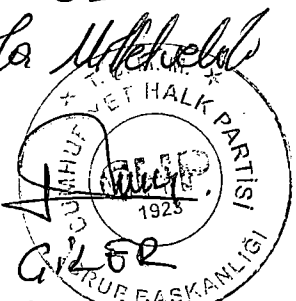
Özcan Uzun

Yozgat Mv.

Ali

Nail Gülser

Kocaeli Mv.

GENEL GEREKÇE:

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın

•2'nci maddesi: "Türkiye Cumhuriyeti, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir."

•5'inci maddesi: "Devletin temel amaç ve görevlerinden biri, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak ve insan onuruna yaraşır bir yaşam sürmesini temin etmektir."

•45'inci maddesi: "Devlet, tarım arazileriyle çiftçilerin korunmasını ve tarımda planlı kalkınmayı sağlar."

•166'ncı maddesi: "Devlet, üretici ve tüketicuyu koruyacak tedbirleri alır." hükümlerini içermektedir.

Bu anayasal yetki ve yükümlülükler uyarınca; Tarım Kredi Kooperatifleri ve iştiraklerinde yaşanan çay, zeytin, et ve sarımsak dosyalarındaki usulsüzlüklerin ve kamu zararlarının araştırılması, hem hukuk devleti ilkesinin gereği hem de halkın hakkını korumanın bir zorunluluğudur.

ÖZEL GEREKÇE:

1- ÇAY DOSYASI:

Tarım Kredi Tedarik A.Ş.'nin elinde 3 yıllık çay stoku bulunmasına rağmen, 2028 yılı hasadına ait çayları şimdiden satın aldığı, bu stokların yaklaşık 2 milyar TL'lik bir yük oluşturduğu, düşük kaliteli, toz ve çöp parçalı çayların yüksek fiyattan alınarak kaliteli ürünle karıştırıldığı, bu suretle tüketicinin aldatıldığı ve kamu zararına yol açıldığı belgelerle ortaya konulmuştur.

Bu durum,

- Türk Ceza Kanunu'nun 186'ncı maddesi (bozulmuş gıda ticareti),
- 257'nci maddesi (görevi kötüye kullanma),
- 235'inci maddesi (tedariğe fesat karıştırma),
- 5996 sayılı Gıda ve Yem Kanunu ve
- 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Kanunu'na açıkça aykırıdır.

2- ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI DOSYASI:

Suriye'den ucuza alınan zeytin ve zeytinyağlarının Türkiye'de "yerli üretim" etiketiyle satışa sunulduğu, litre başına 200 TL'ye varan kamu zararı doğduğu, menşe ve kalite beyanlarının gerçeğe aykırı olduğu anlaşılmıştır. Bu durum, menşe sahteciliği, tüketicuyu aldatma suçu ve kamu zararına yol açan görev suçu kapsamındadır.

3- ET DOSYASI:

Suriye'den 2.450 TL maliyetle alınan canlı hayvanların 2.540 TL'ye yandaş firmalara devredildiği, devletin piyasa dengeleyici rolü yerine piyasa bozucu bir rol üstlendiği görülmüştür. Bu durum, TCK 257 ve 235'inci maddeleri kapsamında görevi kötüye kullanma ve ihaleye fesat karıştırma niteliğindedir.

4- SARIMSAK DOSYASI:

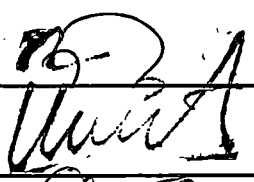
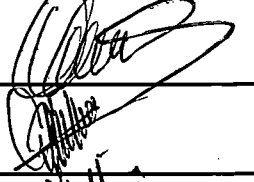
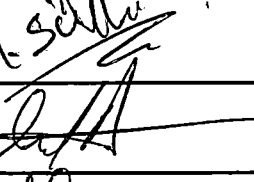
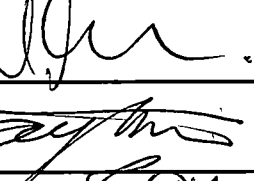

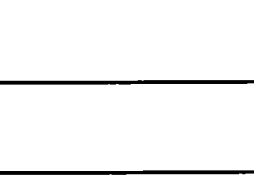
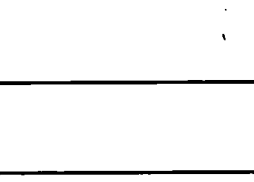

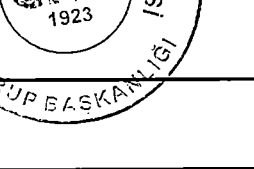

Sarımsağın 50 TL'ye alınıp 53 TL'ye satıldığı, piyasa fiyatının ise 250 TL seviyesinde olduğu tespit edilmiştir. Bu tablo, piyasayı manipüle eden, çiftçiye zarara uğratan ve kamunun gelirini azaltan bir uygulamadır.

5-YÖNETİM VE MALİ USULSÜZLÜKLER:

Tarım Kredi iştiraklerinin toplam zararının milyarlarca lirayı bulduğu, “zararın kaynağı üst yönetimdir” ifadelerine rağmen yöneticilerin görevde kaldığı, üst yönetim maaşlarının bakan maaşlarının iki katına çıkarıldığı, binlerce emekçinin “ekonomik gerekçeyle” işten çıkarıldığı ortaya konmuştur. Bu durum, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kanunu ve Sayıştay Kanunu'nun 35'inci maddesi uyarınca denetim ilkelerine aykırıdır.

.1605. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
1 Dr. İlhami Özcan AYGÜN	Tekirdağ Mv.	
2 Ümit Özlale	İzmir Mv.	
3 Orhan Sorbal	Bursa	
4 Gizem ÖZKAN	Muş	
5 Jale NURSELİ	Eskişehir	
6 Serif ALPACI	Düzce Mv.	
7 Utku Gökçören	Eskişehir Mv.	
8 Voli Ağbaba	Malatya Mv.	
9 Türker Ateş	Bolu Mv.	
10 Sergin TANKILI	Diğarbakır Mv.	
11 Metin RIZKAN	Kırşehir Mv.	
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

